

DE TOEKOMST DER NOORDPOOLTOGTEN;

DOOR

D^r. A. T. REITSMA.

(*Vervolg en slot van bladz. 288.*)

II.

Wat wij aangaande de vroegere ontdekkingsstogten in de wateren van Spitsbergen hebben medegedeeld, heeft ons eenigermate het terrein doen kennen, hetwelk thans door velen het meest geschikt geacht wordt om daardoor tot aan de noordpool door te dringen. Wij zijn daardoor des te meer in staat gesteld de op dit terrein voorgenomen expeditie beter te verstaan en te beoordeelen. De meening, dat de pool door de zee van Spitsbergen het best bereikt kan worden, is reeds sedert eenige jaren door dr. PETERMANN met kracht verdedigd. Zijne bewijsgronden komen hierop neder. Vooreerst zou men in deze rigting ter zee het doel bereiken, en het is overbodig de voordeelen aan te wijzen, die in alle opzigten daarin gelegen zijn, dat men ter scheep de pool tracht te naderen. Een schip is een drijvend huis, voorzien met alles, wat tot het welzijn en de veiligheid zijner bewoners kan bijdragen. Allen, die gevaren hebben, weten, dat aan boord van een wel toegerust schip in alle behoeften en noodwendigheden, ja zelfs in toevallige omstandigheden wordt voorzien. De expeditie zou dus aan de pool komen, met zich voerende alle voor wetenschappelijke waarnemingen noodzakelijke instrumenten en een personeel genoegzaam om deze waarnemingen te doen. De keuze van de soort van schip zou naauwelijks twijfelachtig kunnen zijn; het zijn kleine schroefbooten van hout gebouwd, maar met ijzeren platen gepantserd, sterk genoeg om ze tegen den stoot en de drukking van drijvende ijsshotsen te beveiligen. De ijzeren schepen hebben het groote ongemak van verbazend

koud te worden en minder hecht te zijn dan houten schepen. Eene overwintering op Spitsbergen zou in het plan van den kommandant moeten worden opgenomen, om in het voorjaar reeds het ijs te kunnen binnen dringen. Dit is misschien het gunstigste tijdstip. Het voorbeeld van SCORESBY moedigt daartoe aan. Den 24sten Mei 1806 bevond hij zich op $81^{\circ} 30'$ breedte, zonder ijs tegen het oosten te hebben bemerkt. Van eene andere zijde eindigt PARRY, wiens moedige onderneming wij boven vermeld hebben, aldus zijn verhaal: „Voor het midden van Augustus, toen wij het ijs met onze sloepen verlieten, zou een schip tot aan den 82° breedte kunnen doordringen zonder een stuk ijs te raken, en het algemeene gevoelen van zijne officieren was, dat het niet moeilijk zijn zou tot aan den 83° onder den meridiaan van Spitsbergen te komen.” Volgens PARRY zou dus het late jaargetijde de gunstigste kansen aanbieden, maar dan zou het schip waarschijnlijk verplicht zijn op zijne terugreis van de pool op Spitsbergen te overwinteren. Andere en veel gezag hebbende zeevaarders, de oude admiraal LÜTKE, die in de zeeën van Novaja Zemlja tot aan $76^{\circ} 20'$ is opgevaren, HEDENSTROEM en vele Engelsche officieren, zijn van dezelfde meening.

Eene andere vraag doet zich op: is het beter de westelijke kusten van Spitsbergen te volgen, dan de oostelijke kusten te houden? Het is zeker, dat men de westelijke kusten, die voorheen zoo druk door de walvischvaarders bezocht werden, volgende, zeker is den 80° te kunnen bereiken; maar men heeft altijd op die breedte, ten minste in den zomer, eene ijsbank gevonden, die zich naar het westen uitstrekt en die tot aan de oostelijke kusten van Groenland reikt. De sterke poolstroom, die langs deze kusten afdaalt, begunstigt de ophooping van het ijs, waarvan hij het smelten verhindert, terwijl de aequatoriale golfstroom de oostelijke kusten van Spitsbergen verwarmt en de ijsblokken smelt, die de gletschers van het eiland onophoudelijk in de zee afwerpen. Deze stroom wendt zich om de noordkaap van Noorwegen, dringt door tot in de Witte Zee, vloeit langs de noordelijke kusten van Novaja Zemlja en strekt zich bijna tot aan de Behring-sstraat uit; het is de Polynia der Russen. Maar de onmetelijke hoeveelheden ijsschollen, door de Siberische rivieren ten oosten van de straat Kara aangevoerd, verkoelen dien stroom aanmerkelijk, die reeds zoover van zijnen oorsprong, de golf van Mexico, is verwijderd. Deze rivieren zijn

de Ob, de Jenissei en de Lena; hare hydrographische bekkens zijn, elk voor zich, grooter dan dat van den Rijn. Ook zijn de Russische zeevaarders, HEDENSTROEM, TATARINOF, WRANGEL en ANJOU, in overeenstemming met de Siberische reizigers, ERMAN, DE BAER en MIDDENDORFF, het daarin eens, dat de zee, begrepen tusschen de Noordkaap van Noorwegen en Novaja Zemlja, gedurende een groot gedeelte van het jaar vrij van ijs is, terwijl de zee van Kara tusschen Novaja Zemlja en Siberie bijna altijd met ijsschotsen, die door de Ob en Jenissei worden aangevoerd, is bezet. Daarom wilde PETERMANN, dat men tegenover de oostelijke kusten van Spitsbergen, tusschen dit eiland en Novaja Zemlja door, zoude beproeven de pool te bereiken. Intusschen zijn deze kusten ook somtijds door het ijs bezet. In 1839 waren zij vrij en de Noorweegsche en Russische visschers vonden er zeehonden en walrussen in overvloed; maar men verzekerde te Hammerfest, dat die streken gedurende vele zomers ongenaakbaar waren geweest, en dat de overvloed van deze dieren daar van daan kwam, dat zij tijd hadden gehad zich te vermenigvuldigen. Desniettemin is het zeker, dat zij somtijds voor de scheepvaart open zijn en het is niet minder zeker, dat men nooit ernstige pogingen van deze zijde met groote schepen heeft aangewend, maar alleen met de visschersschuiten der Russen en Noorwegers, die zich met hun bedrijf bezig houden, zonder zich er over te bekommeren, of de zee op deze hooge breedten al of niet open is.

Twec Engelsehe liefhebbers, LAMONT en BIRBEK, hebben in 1861 en 1864 aan dezelfde kusten zeehonden en walrussen gejaagd; zij hebben de zee vrij gevonden en uit de verte het land van Gillis gezien, dat op 79° gelegen is; maar zij zijn zoover niet doorgedrongen. Men heeft nog andere bewijzen. De Hollandsche kapitein en hydrograaφ JANSEN heeft den vorigen zomer aan het geographisch genootschap van Londen kostelijke inlichtingen medegedeeld. Hij herinnert vooreerst, dat in 1598 de beroemde BARENDs bijna den 80° breedte aan de oostkust van Spitsbergen bereikte. Een andere Hollandsehe zeevaarder, de kapitein WILLEM DE VLAMING, onderzocht deze zeeën in 1664. De noordkust van Novaja Zemlja was vrij van ijs, maar bedekt met drijfhout. Hij bevond zich op 82° 10', slechts hier en daar een verdwaalde ijsschol ontmoetende. Het weder was over 't algemeen mistig en vochtig. WITSEN vermeent met zekerheid te weten, dat een Hollandsche walvischvanger onder denzelfden meridiaan den 85° bereikt had; hij be-

merkte eilanden, met vogelen bevolkt, kwam er aan land en zag van de hoogte eens heuvels, dat hij nog drie dagen lang in noordelijke rigting zou hebben kunnen voortvaren. JANSSEN maakt nog de volgende berekening: het is een feit, dat drijvende ijsvelden, 40 zeemijlen lang, met eene snelheid van twee graden breedte in de 18 dagen naar het zuiden afdrijven. Deze ijsvelden onder 79° breedte doorloopen dus in 5 maal 18 dagen eene ruimte van 10 breedtegraden, juist den afstand van 80° tot 90° , dat is tot aan de pool.

Doch om te weten, of men de noordpool langs den meridiaan van Novaja Zemlja of langs dien van Spitsbergen kan bereiken, moet men het beproeven, en dat heeft men nog niet gedaan. Vroegere mislukkingen zijn geene redenen om zich daarvan voor het vervolg te onthouden. Zie hier de lessen, die de ervaring dienaangaande geeft: COOK beproefde in 1773 en 1774 de zuidpool te naderen, juist op dienzelfden tijd, dat PHILIPS zich beijverde de noordpool te bereiken. Hij vond het eerste drijfsijs ten zuiden van Nieuw-Zeeland op $62^{\circ} 10'$ zuiderbreedte. Tegen den 67° stootte hij tegen den ijswal en nooit kon hij verder doordringen dan tot $71^{\circ} 10'$. „Ik geloof met mijne officieren”, zeide hij „dat het ijs zich tot aan de pool uitstrekt, of wel sedert den oorsprong der eeuwen tegen eene onbekende kust aanleunt. De gevaren, waaraan men zich bloot stelt, als men deze vreeselijke zeeën zou willen onderzoeken, zijn zoo groot, dat niemand mijns inziens zich ooit verder zal durven wagen, en dat de landen, ten zuiden van 71° gelegen, wel eeuwig ongerept zullen blijven.” Wie zou zich niet hebben overgegeven aan het gezag van zulk een reiziger? Deze verklaring heeft dan ook voor langen tijd den ijver der zeelieden van alle natiën verlamd. Intusschen streeft de Russische kapitein BELLINGHAUSEN in 1820 zonder eenige hindernis tot aan den 70° voorwaarts. In 1823 bereikt de Engelschman WEDDELL den 74° , en JAMES ROSS vindt eene opene zee, die hem in 1842 veroorlooft tot aan $78^{\circ} 10'$ zuiderbreedte door te dringen, na de ijsbarrière te zijn doorgeworsteld, die COOK voor onoverkomelijk hield. De eerste zeevaarders hadden niets dan eenige eilanden ontdekt en niemand twijfelde er aan, of de zuidpool zou met water omgeven zijn, toen BALLENY, d'URVILLE en JAMES ROSS achtereenvolgens de landen van Sabrina, Adelie en Victoria ontdekten, die deelen schijnen uit te maken van een en hetzelfde vasteland.

Zonder de beide polen te willen vergelijken, die een zeer groot

verschil onderling aanbieden, is waarschijnlijk nog eene reeks van belangrijke ontdekkingen bewaard voor de zeevaarders, die in de noordpoolzeeën ten noorden van Spitsbergen doordringen. Deze archipel zal altijd voor hen de basis hunner operatiën zijn. Hij biedt talrijke toevluchtshavens aan, hetzij om er te overwinteren, ten einde in het voorjaar, zoodra de zee vrij is, te vertrekken, hetzij om er zich in veiligheid te stellen na eenen togt in het najaar ondernomen. Eene overwintering op Spitsbergen heeft niets, wat schrik moet wekken na de overwinteringen der Engelschen en Amerikanen in het noorden van Amerika, waar de winter veel langer duurt en de koude oncindig scherper is. Reeds in de vorige eeuw bragten Hollandsche matrozen en Russische vossenjagers vele winters op verschillende punten van de westkust van Spitsbergen door. De Rus SARATSCHIN is te Green Harbour in de ijsbaai begraven; hij stierf er van ouderdom in 1826 na er 32 winters te hebben doorgebracht. Men weet nu, dank zij de navorschingen van TORELL, NORDENSKIOELD en BLOMSTRAND, dat er op vele punten steenkool gevonden wordt, met name in de Klokken-, de IJs- en de Koningsbaai. Maar deze steenkool moet men bewerken en aan een bevroren grond ontrukken, terwijl men eene andere brandstof in overvloed aan het strand verstrooid vindt, namelijk het drijfhout, van harsachtige zelfstandigheden doortrokken en dat men in overvloed ontmoet van de Wijdebaai tot aan het Tafelciland, het noordelijkste van den archipel der Zeven Eilanden. Deze eilanden zelve zijn om zoo te spreken door drijfhout belegerd. De voedingsmiddelen zijn er niet minder. In een groot aantal streken vindt men kudden rendieren van zes tot twintig stuks. Hun vleesch is ongemeen smakelijk en heeft tegelijk iets van rund- en reebokkenvleesch. De equipage van de Hecla versloeg er 70 stuks alleen in de Treurenberg-baai. De generaal SABINE doodde er 50 in minder dan een maand gedurende zijn verblijf aan den ingang dezer baai. De rendieren zijn nog overvloediger rondom de IJsbaai. Het vleesch van den ijsbeer is niet te versmaden, evenmin als dat van den zeehond en de walrus. Een soort van crucifera, de *Cochlearia fenestra*, die aan alle kusten van het eiland zeer verspreid is, bezit scheurbuik werende eigenschappen, welke die van alle andere planten van deze soort verre overtreffen. Zij kan zeer wel als salade gegeten worden, want het gemis van zomerwarmte verzacht de scherpte, die dergelijke plantensoorten in onze gematigde gewesten bezitten.

Zoodanig zijn de bronnen, die Spitsbergen zou aanbieden aan scheepsvolk, dat genoodzaakt werd er den winter door te brengen, en deze overwintering, vergeleken met die van ROSS, PARRY, MAC CLURE, KANE en andere zeevaarders, uitgezonden om FRANKLIN op te sporen, zou betrekkelijk even verdragelijk zijn, als de winter van St. Petersburg vergeleken met dien van Spitsbergen.

Al deze redenen pleiten zeer ten gunste van eene expeditie door de zeeën van Spitsbergen, zoo men er ooit in slagen zal de noordpool te bereiken.

III.

Hoeveel er ook ten voordeele van eene noordpoolreis van Spitsbergen uit gezegd kan worden, zoo ontbreekt het echter niet aan geleerde en beroemde mannen, die de voorkeur geven aan eene gemengde expeditie te zee en te land, uitgaande van Smithsund, het noordelijkste punt, dat tot hiertoe aan de westkust van Groenland is bereikt. Wij willen nu ook op dit terrein nader onze aandacht vestigen.

Men weet, dat de kapitein FRANKLIN, een van de eerste navorschers der noordpoolzeeën en landen, in 1845 het zegel op zijne ontdekkingen wilde zetten door cindelijk het bestaan van den noordwestelijken doortogt te bewijzen, die naar alle waarschijnlijkheid de zee van Baffin met den stillen Oceaan moest verbinden. Hij was toen 69 jaren oud, maar indien zijne ervaring die van een oud zeeman was, zijn vurige ijver was die eens jongelings. Twee schepen, de Erebus en de Terror, die JAMES ROSS naar de zuidpool gebragt hadden, werden ter zijner beschikking gesteld. De Terror stond onder bevel van den kapitein CROZIER, de reisgenoot van PARRY en van JAMES ROSS, en alle luitenanten, onder-officieren en matrozen waren met de meeste zorgvuldigheid gekozen. De expeditie ging den 19 Mei 1845 onder zeil. Tegen het einde van Julij spraken de kapiteins walvischvaarders MARTIN en DANOTT met FRANKLIN; de beide schepen bevonden zich toen in de baai van Melville op de kusten van Groenland; de gezondheidstoestand en de gezindheid der bemanning waren uitnemend. Dit waren de laatste berigten, die tot de admiraliteit zijn overgekomen.

Het einde van 1845 en het begin van 1846 verliepen, zonder dat

men van de expeditie hoorde spreken. Men dacht, dat de schepen den noordwestelijken doortogt waren doorgestaan en de Behring-sstraat hadden bereikt. Men verwachtte nadere berigten uit het een of ander punt van den stillen Oceaan te zullen ontvangen. Er kwam niets; tegen het einde van 1846 klom de ongerustheid ten top. Sedert dat tijdstip tot 1857 zond de Engelsche regering tweeëntwintig expedities, waarvan twee over land. Lady FRANKLIN offerde haar vermogen op om in 1851 het schip de Prince Albert en in 1857 de Fox uit te rusten, die de sporen van FRANKLIN weder vond. Eindelijk nam een edelmoedig Amerikaan, GRINNEL, de onkosten op zich van de uitrustingen van den luitenant DE HAVEN en van doctor ELISAH KANE. De kleuren van de twee andere groote zeemogendheden, die van Frankrijk en Rusland, vertoonden zich niet nevens de Engelsche en Amerikaansche vlaggen. En toch moet men zeggen, dat de Russische regering hare schuld betaalde door ijverige nasporingen op de Siberische kusten te laten doen. Het Engelsche gouvernement heeft aan deze uitrustingen 1,033,900 ponden sterling besteed, in weerwil van den oorlog in de Krim en den opstand in Indië.

Kan men zeggen, dat de nasporing van FRANKLIN daarvan het eenige doel is geweest. Ja voorzeker in de eerste jaren, toen de verloren manschappen nog voor een gedeelte op de een of andere verlaten kust in leven konden zijn. Later was de eenige redelijke hoop, die men kon voeden, hunne sporen weder te vinden en van hun dood volkomene verzekering te hebben. Maar eene andere beweegreden dreef daarenboven de Engelsche admiraliteit aan. Het was haar te doen om den roem van de Engelsche marine altijd in den eersten rang te houden, om hare officieren en manschappen in de ruwste zeeschool te oefenen, die er op deze wereld bestaat, om het veld der aardrijkskundige ontdekkingen uit te breiden en geheel het noorden van Amerika met Engelsche namen te bedekken. Deze uitkomsten zijn verkregen. De sporen van FRANKLIN zijn teruggevonden op King-Williams-land; de noordwestelijke doortogt is door MAC CLURE gevonden, en zijn schip, de Investigator, in het ijs achtergelaten, bewees, dat deze zoo lang gezochte doortogt bestaat, maar dat hij voor altijd voor den handel ontoegankelijk zal zijn. De 75° noorderbreedte, de uiterste grens van de reizen van ROSS en PARRY, is overschreden. De geologie, de zoölogie, de botanie der noordpoolgewesten zijn verrijkt door de lijst der dieren-

en plantensoorten, bij welke het organische leven het krachtigste is. Sporen van menschelijke woningen zijn gevonden tot aan den 81°. Men heeft zich verzekerd van het bestaan van groote vrije zeeruimten onder deze breedte en het denkbeeld om van Groenland uit de noordpool te bereiken is ontkiemd in den geest van diezelfde personen, die deze woeste streken hebben doorkruist.

Twee Franschen namen deel aan deze roemrijke togten, RENÉ BELLOT en EMILE DE BRAY. De eerste was luitenant aan boord van de Prince Albert, onder het bevel van den kapitein KENNEDY. Van Aberdeen vertrokken den 22sten Mei 1851, zag hij Europa in September 1852 weder, na gedurende den winter te voet met KENNEDY de geheele kust van New-Sommerset en van Prins van Wallis-Land te hebben opgenomen. Zij bleven 79 dagen afwezig, gedurende welke zij 2037 kilometers aflegden, elken nacht slapende in een hut van ijs, die zij zelve bouwden, en niets bij zich dragende dan het volstrekt noodzakelijke. De temperatuur wisselde af tusschen 20 en 30 graden beneden nul; zij kwamen dan ook vermagerd terug en allen meer of minder van de scheurbuik aangetast. Zij ontdekten, dat New-Sommerset een eiland is, van Boothia Felix, een voorgebergte van het Amerikaansche vasteland, gescheiden door een kanaal, dat den naam van Bellot draagt. Hun schip bleef gedurende 330 dagen in Batty-baai in het ijs bezet.

In Engeland teruggekomen nam hij spoedig weder dienst aan boord van de Phoenix, onder bevel van den kapitein INGLEFIELD. Een der voornaamste beweegredenen van dezen togt was het overbrengen van dépêches aan den admiraal, sir EDWARD BELCHER, die midden in de straat Wellington door het ijs werd teruggehouden. De Phoenix was op het eiland Beechey, waar FRANKLIN zijn eersten winter doorbragt. BELLOT vertrekt den 12den Augustus 1853 met een onderofficier en drie matrozen, met zich voerende eene slede en eene boot van caoutchouc. Den 14den ziet hij zich met twee matrozen van zijne andere reisgenooten gescheiden en door een drijvende ijsschots meegevoerd. Hij verlaat ze een oogenblik om zijne stelling te verkennen, gaat achter een ijsheuvel en verschijnt niet weder. De twee matrozen vonden zijn stok aan de overzijde van eene scheur van 10 meters breed, waarvan het ijs gebroken was. De wind was hevig en hij is waarschijnlijk omgeworpen en door de zee verzwolgen. Zijne twee reisgenooten bereikten de kust door van de eene schots op de andere te springen.

De andere Fransche officier, EMILE DE BRAY, diende als vrijwilliger bij het eskader, onder opperbevel van sir EDWARD BELCHER. Hij was met den kapitein KELLETT en den luitenant MAC CLINTOCK op de Resolute. Bij het eiland Beechey scheidden de schepen van elkander. Sir EDWARD BELCHER zette met de schepen Assistance en Pioneer koers naar de Wellington-sstraat, terwijl de Resolute naar het eiland Melville stevende, waar PARRY in 1819 had overwinterd, en waar zij den winter van 1852 op 1853 doorbragt. De BRAY vergezelde MAC CLINTOCK op een ontdekkings-togt in sleden, in het noordwesten van het eiland Melville, en kwam alleen terug na eene reis van 45 dagen. Bij zijne wederkomst vond hij den luitenant RIM, die een gedeelte van de bemanning van de Investigator, gecommandeerd door MAC CLURE, had meegebragt. Dit schip, dat door de Behring-sstraat in het kanaal van Banks was doorgedrongen, was drie winters lang in de baai van Mercy teruggehouden en moest door den dapperen kapitein verlaten worden, die gezworen had FRANKLIN te vinden of den noordwestelijken doortogt. Den 18den Augustus 1853 verliet de Resolute haar winterhaven, maar werd reeds den 26sten September midden in Barrow-sstraat in het ijs bezet en moest een tweeden winter onder 74° breedte doorbrengen. De Resolute en de Intrepid werden naderhand op bevel van sir EDWARD BELCHER achtergelaten en de bemanning op de Northstar overgeplaatst.

Als men een blik werpt op eene kaart der poollanden, dan ziet men ten noorden van de Baffinsbaai een archipel van groote eilanden, die zich uitstrekt tot aan het uiteinde van de IJszee in de nabijheid der Siberische kusten. Twee groote straten, die van Lancaster in het oosten en die van Behring in het westen, leiden, de eerste naar den Atlantischen, de andere naar den Stillen Oceaan en staan onderling in gemeenschap door een groot aantal bogtige kanalen, die zich tusschen de eilanden doorslingeren, zich om voorgebergten heenwenden en in drie uitgangen eindigen, die zich naar de Aziatische IJszee openen: namelijk de straten van Banks, van de Investigator, van de Dauphin en de Unie. Twee andere breede kanalen stellen de Baffinsbaai in regtstreeksche gemeenschap met de Poolzee, namelijk de straat van Smith, die regtstreeks naar het noorden gaat, en de weinig bekende straat van Jones, die zich in noordwestelijke rigting uitstrekt en eindelijk het kanaal van Wellington, dat nagenoeg evenwijdig loopt met dat van Jones. Aan het uiteinde van de straten van Smith en Wellington heeft

men de zee vrij, bevaarbaar, met walvisschen en zeehonden vervuld en met vogelen bevolkt gezien; in een woord, terwijl de straten van Wellington en Smith met ijsschotsen bezet waren, die de scheepvaart ondoenlijk maakten, was de zee in het noorden en misschien tot aan de pool open.

In 1850 vertrekt de kapitein PARRY uit de Assistance-baai, gelegen aan het zuidelijk uiteinde van het Wellington-kanaal en spoedt zich naar het noorden over de bevroren zee op sleden, met New-Foundlandsche honden bespannen. Den 16den Mei op het eiland Hamilton, het grootste der eilanden van die straat, op 76° 2' aangekomen, bemerkt hij met verbazing een open kanaal midden in het ijs. Hij ziet met wellust in de diepten van het water, dat hij sedert zoo langen tijd niet had gezien. Twee zeehonden speelden aan den oever; eiders en andere zeevogels vlogen aan alle kanten in een jaargetijde, waarin zij gewoonlijk niet dan tien graden zuidelijker verschijnen. Op eene hoogte geklommen, ziet PARRY, zoover zijn oog reikt, aan den hemel de weerkaatsing van het water. Had ik nu een boot, „roept hij wanhopig uit.” Hij aarzelt niet, zijne levensmiddelen en die der honden beginnen aan het einde te naderen; hij keert naar zijn schip terug, dat altijd onbewegelijk in de Assistance-baai ligt vastgevroren. Hij vindt zijne luitenants GOODSIR en STEWARD weder, die door hem uitgezonden langs de beide oevers van het kanaal, insgelijks eene vrije, met dieren bevolkte zee hebben gezien. Met hulp van twee timmerlieden, door JOHN ROSS gezonden, laat PARRY eene boot bouwen, die op eene slede gesteld kon worden en den 20sten Junij was hij op nieuw aan het noordelijke uiteinde van het Wellington-kanaal, dat nu zijn naam draagt. Maar hoe was het gezigt der zee veranderd! Zij was niet meer ijsvrij; hevige westewinden dreven onzagelijke ijsvelden in het kanaal en dreigden het geheel te verstopen. Desniettemin gaat PARRY 310 mijlen voort; hij ontmoet drijfhout, hij bemerkt evenals de vorige maal dieren, maar hij is genoodzaakt terug te keeren, zonder, zooals hij welligt hoopte, tot de pool te kunnen doordringen.

In 1853 vond sir EDWARD BELCHER deze zelfde wateren bedekt met een vast zeeijs, waarin hij zijne twee schepen, de Assistance en de Pioneer moest achter laten, na twee jaren doorgebracht te hebben in vruchteloze pogingen om ze uit de ijsschroef los te maken, waarin zij waren benepen. Zoo ontdooit dan de zee ten noorden van Wellington-

straat in zekere jaargetijden en in zekere jaren, maar meestal ligt zij gevangen onder haar ijsdek. Men weet ook nog uit een parkement, dat den 6den Mei 1859 in een blikken bus, begraven onder een hoop steenen aan Victory-punt, in het westen van King-Williamseiland werd gevonden, dat FRANKLIN in 1845, het jaar van zijn vertrek uit Engeland, het Wellington-kanaal tot aan 77° breedte opgevaren en vervolgens op het eiland Beechey had overwinterd en dat hij daarop naar het zuiden tot King-Williamsland was afgezakt, waar de schepen den 22sten April 1848 werden achtergelaten. In 1845 was de Poolzee derhalve ten noorden van het Wellington-kanaal bevaarbaar.

Hooren wij nu de verhalen der reizigers, die ten noorden van Smith-Sund zijn doorgedrongen, op den meest regtstreekschen weg om de pool van de Baffinsbaai uit te naderen. Dr. ELISAH KANE, kommandant van de Amerikaansche brik Advance, sleet twee winters in de Renselaershaven op 78° 40'. Niemand had ooit in Groenland op eene zoo noordelijke breedte overwinterd. De gemiddelde temperatuur van den eersten winter, dien van 1853 op 1854, was van 40°, welke de graad is, waarop het kwik bevroest. Den 4den Junij 1854 vertrok MORTON, de bootsman van KANE, met eene slede, door honden getrokken en met een Groenlander uit het dorp Etah, het noordelijkste der wereld. Zij trokken eerst langs den ontzaggelijken Humboldt-gletscher, terwijl zij over de bevroren zee gingen en zich een weg baanden midden door de spitsen en oneffenheden, waarmede zij bezaaid was. Aan de andere zijde van den gletscher vertoonde zich een open kanaal midden in de straat. Toen zij kaap Jackson omgegaan waren, zagen zij eene verbazend groote menigte vogels, zeeganzes, eiders en verschillende soorten van meeuwen; zehonden speelden in het water. Op het land openden sommige dwergplanten van de geslachten *Lychnis*, *Hesperis* en *Sedum* hare bloesems. Den 24sten Junij plantte MORTON de sterrevlag der Amerikaansche unie op den top van kaap Constitution, wier voet door eb en vloed bespoeld werd, op 81° 22' naar zijne berekening en bij gevolg op het naast aan de pool gelegen land, dat ooit door een menschenvoet is betreden. Ver in het noordwesten, boven den 82° noorderbreedte, verhief zich een hooge berg. Hij verkreeg den naam van FARRY, en eene kaap, die in zee uitstak, dien van BELLOR. MORTON vond de Advance in de baai, waar hij haar gelaten had. De tweede winter ging voorbij, gelijk de eerste; de zomer kwam weder; de kleine bevolking van Eskimoos nam afscheid en de Ameri-

kanen lieten den 17den Julij 1855 hun schip in de baai achter, waar HAYES het in 1861 niet wedervond, en vertrokken op drie sloepen, die zij over de ijsschotsen sleepten of te water lieten, al naar dat de omstandigheden zulks medebragten. Na tallooze gevaren doorgestaan en ongehoorde vermoedigenissen verdragen te hebben, kwamen zij aan de eerste Deensche kolonie van Upernavik, nadat zij 400 zeemijlen of 740 kilometers over de bevroren zee hadden afgelegd.

IV.

Wij kennen nu de schouwplaats van de ontdekkingsreizen in de poolstreken van Noord-Amerika en de pogingen, door KANE en MORTON aangewend, om zoover mogelijk aan de andere zijde van Smithsund door te dringen. Wij zijn daardoor in staat gesteld de belangrijke discussiën, die over deze zaak zijn gevoerd, te verstaan en te volgen. De memorie den 23sten Januarij in het geographisch genootschap van Londen door den kapitein SHERARD OSBORN voorgelezen zal de inzichten en plannen, door dezen officier voorgesteld, volkomen doen kennen. Geene stem heeft zeker grooter gezag dan de zijne. In 1850 was hij met AUSTIN en OMMANEY en in 1852 met sir EDWARD BELCHER. Hij voerde het bevel over het stoomschip de Pioneer, en heeft in eene slede-expeditie om de noordpoolstreken te onderzoeken en FRANKLIN op te sporen een weg van 1093 mijlen of 2024 kilometers afgelegd.

OSBORN nu laat zich over het plan om de noordpool langs dezen weg te bereiken aldus uit: „MORTON”, zegt hij, „had de kaap Constitution bereikt. De admiraal COLINSON, de kapitein GEORGE en de geograaf ARROWSMITH plaatsen ze zuidelijker dan hij. Volgens hen bevindt zij zich op 80° 56' en kaap Parry op 81° 56'. Van dit punt, dat men te scheep of met sleden zou kunnen bereiken, zijn er tot aan de pool niet meer dan 484 Engelsche mijlen of 896 kilometers. Ik geloof niet, dat de zee altijd open is, zooals MORTON haar gezien heeft, maar dan zou men vooruit kunnen komen op sleden, door honden getrokken. Heeft niet de admiraal MAC CLINTOCK in 1859 1330 mijlen of 2463 kilometers achtereen en in 1853 1220 mijlen of 2259 kilometers in 105 dagen, hebben niet KENNEDY en BELLOT 2037 kilometers in 79 dagen afgelegd? De luitenant MECHAM kwam in 1854 terug na eene reis van

2142 kilometers in 70 dagen afgelegd te hebben, van welke tien wegens het slechte weder onder de tent werden doorgebracht. Men zoude nog andere voorbeelden kunnen aanhalen, maar deze zijn voldoende. Sir LEOPOLD MAC CLINTOCK is van oordeel, dat eene reis van 2800 kilometers niet boven de krachten van sterke en beslotene mannen gaat. Nu heeft men om heen en terug naar de pool te reizen niet meer dan 1792 kilometers af te leggen, een geringer afstand, dan die door de bovenvermelde reizigers is afgelegd. KANE is op eene kleine zeilbrik in Smith-Sund doorgedrongen; hij heeft daar twee winters doorgebracht, met zeventien mannen in het ijs opgesloten, met matige en onvoldoende levensmiddelen en met steenkool voor slechts één jaar; en desniettemin heeft hij zijne bemanning behouden en wel teruggebracht. Ik was in dien tijd met den kapitein RICHARDS onder de orders van sir EDWARD BELCHER in het Wellington-kanaal. KELLET en MAC CLINTOCK bevonden zich in Barrow-sstraat, MAC CLURE was doorgedrongen in den doortogt, die den stillen Oceaan met den Atlantischen vereenigt, COLLINSON en RAE doorkruisten de landen Victoria en Boothia-Felix en INGLEFIELD deed een uitstap in het eiland Melville. Er waren derhalve ten minste 400 Engelsche zeelieden in de noordpoolzeeën. Hunne gezondheid was altijd uitnemend en bijna geene sterfgevallen, in vergelijking met de togten in warme landen en met het aantal matrozen, die alle jaren aan de kusten van Engeland verdrinken. De onderneming behoort dus geenszins tot die, welke als vermetel dienen verworpen te worden door eene regering, die met het leven harer zeelieden spaarzaam omgaat."

"Ziehier nu het plan van veldtogt, dat ik voorstel: twee kleine schroefbooten, zoo als de Intrepid en de Pioneer, met 120 man, de officieren er onder begrepen, moesten in het voorjaar van 1866 gereed zijn. Zij moesten naar de Baffinsbaai vertrekken en in Augustus aan Kaap York aankomen. Een schip moest bij Kaap Isabella op 78° 15' breedte met 25 man van de equipage blijven. Het andere schip, bemand met 95 man, zou de westkust volgen en zich naar Kaap Parry begeven, zorgende om zich niet verder dan 300 mijlen van het eerste schip te verwijderen. Gedurende den herfst moest het zuidelijk gelegen schip zich met het noordelijke in verbindtenis stellen door depôts van levensmiddelen, terwijl het noordelijke schip dergelijke depôts zou moeten aanleggen op den weg naar de pool. In 1867 en 1868 zouden er

expeditiën met booten en sleden op de meest gunstige tijden worden georganiseerd en in 1869 zouden de bemanningen terugkeeren, hetzij met het schip, hetzij in sloepen, indien het eerste altijd in het ijs gevangen bleef. Ik geloof niet, dat de opene zee, die MORTON van de hoogte van Kaap Constitution gezien heeft, het altijd is. Deze bevaarbare ruimten zijn openingen in het zeeijs, die hunnen oorsprong te danken hebben aan de werking der van de gletschers losgemaakte ijsbergen, die door de stroomen medegevoerd en door den wind gedreven, de ijskorst breken, waarmede de zee bedekt is. Maar deze ijsbergen zelve bewijzen, dat er land in het noorden bestaat, omdat zij voortkomen van gletschers, die in de valleijen gevormd worden, of liever, die uitloopers zijn van den eenigen en algemeenen gletscher, waarmede deze landen bedekt zijn. KANE heeft in Smith-Sund een ruweren winter ondervonden, dan wij op het eiland Melville. Dit doet vermoeden, dat het land van Grinnel, 't welk door MORTON van Kaap Constitution gezien werd, en dat van Washington, waarvan het een deel uitmaakt, zich ver naar het noorden uitstrekken. Het zijn onbekende landen, waarvan de aardrijkskunde, het klimaat en de plantaardige en dierlijke voortbrengsels het insgelijks zijn. Ik zoude meenen onregt aan het genootschap te doen, indien ik handelsbelangen, zooals het traan en de walvischbaarden, de zeehonden- en rendierenvellen, het zeehondenvet, de narwaltanden, de pelterijen en de graphiet van Upernavik, met wetenschappelijke kwestieën vermengde. Dit zou zijn, alsof men onder het getal der gronden ten gunste van eene expeditie naar Nieuw-Guinea de vederen van paradijsvogels en de vogelnestjes stelde. Neen! ik beroep mij ten gunste der expeditie alleen op de belangen der zeevaart- en aardrijkskunde. Het gewigt dezer belangen wordt betuigd door het hoofd der noordpoolreizigers, den generaal SABINE. Hij zou willen, dat men in het noorden van Amerika een boog van den meridiaan onzer aarde mat, terwijl de Zweden zich voorbereiden hetzelfde werk op Spitsbergen te ondernemen. Hij zou willen, dat men de waarnemingen over den slinger en de magnetische waarnemingen, die hij zoo wel heeft begonnen, voortzette. Dat zou de bezigheid zijn der geleerden, die op Kaap Parry zouden blijven gedurende de in het werk gestelde poging om de pool te bereiken."

Tengevolge van deze mededeeling nam de voorzitter van het Geographisch Genootschap, sir RODERICK MURCHISON, het woord om het voorstel

van den kapitein OSBORN te ondersteunen, en de admiraal sir EDWARD BELCHER, 'de kommandant van het eskader der Noordpoolzeeën in 1852, voegde er bij, dat hij den 20sten Mei op 78° 10' breedte op de eilanden van Smith-Sund sporen en hoornen van rendieren had gevonden, alsmede vogels, die zich naar de volle zee rigtten. Het ijs was overal in beweging en echter heeft het losgaan van het ijs zuidelijker in Barrowstraat nooit plaats voor het einde van Augustus. Het zeeijs heeft in de poolzeeën de overhand, eene gunstige omstandigheid voor de sledevaarten.

De kapitein INGLESFIELD, kommandant van de Phoenix in 1853 en 1854, getuigt van zijne zijde, dat hij insgelijks in het noorden van Smith-Sund, zoover als het gezigt reikte, een ijsvrije zee heeft gevonden. Hij hield het daarom voor mogelijk om met een schip of met sloepen de Noordpool te bereiken. Eindelijk verklaart de kapitein RICHARDS, een reisgenoot van OSBORN, dat hij, evenals zijn vriend, gereed is om naar de poolstreken terug te keeren en evenals deze, weet hij, dat men, wat de matrozen betreft, ruime keuze zoude hebben tusschen de talrijke vrijwilligers, die zich bij de eerste oproeping met vreugde zouden aanbieden.

De heer JOHN LUBBOCK, voorzitter van het Ethnographisch Genootschap, maakte opmerkzaam op het belang, dat in het bestuderen der Eskimoos gelegen is, wier rudimentaire beschaving nabij moet komen aan die van de bewoners der paalbouwdorpen in Zwitserland, der holbewoners van Perigord of der oude strandbevolkingen van Denemarken. De kapitein HAMILTON, MARCKHEM en lord DUFFERIN, alle drie met de noordpoolstreken bekend, ondersteunden met al hunne krachten het voorstel van den kapitein OSBORN, en D'DONNET, die in 1850 en 1851 aan de expeditie van den kapitein AUSTIN verbonden was, verhaalt, dat hij gedurende twintig maanden slechts één man, van koude gestorven, verloren had op een getal van 180, die welvarende terugkeerden.

De diepe overtuiging en de erkende bevoegdheid van den kapitein OSBORN hadden de stemmen der vergadering geheel aan zijne zijde gebragt. Een weinig later werden er echter twijfelingen tegen geopperd. Dr. PETERMAN deed in een brief aan den voorzitter, sir RODERICK MURCHISON, de bewijzen gelden, die wij boven hebben aangevoerd, ten gunste van eene expeditie langs de oostelijke kusten van Spitsbergen, en in de zitting van den 27sten Maart 1865 verklaarden zich vele

leden, zonder het door den kapitein OSBORN voorgestelde plan te verwerpen, voor dat van den Duitschen geograaf. De admiraal sir GEORGE BACK was niet van dat getal. Hij had in 1818 onder de orders van FRANKLIN gediend bij de expeditie van de Trent en de Dorothea. De schepen volgden de ijsbank, die zich van Spitsbergen naar Groenland uitstrekt, en zoo groot is hare uitgestrektheid, dat de admiraal niet gelooft aan de mogelijkheid om tusschen dezen meridiaan verder te komen dan tot 82° , die door SCORESBY bereikt zijn. Zij zelve werden op $80^{\circ} 30'$ teruggehouden. „Wat de gesteldheid van het ijs aan de oostelijke kust van Spitsbergen betreft”, voegt de admiraal er bij, „deze is weinig bekend; men moet ze nog bestuderen, en in afwachting daarvan ziet men geene reden, waarom eenē weluitgeruste expeditie met sleden, van Smith-Sund uitgaande, de pool niet zou bereiken.

De admiraal BELCHER drukte ook de vrees uit, dat de kapiteins OSBORN en RICHARDS eene half opene, half bevrorene zee ontmoeten en op dezelfde moeilijkheden stooten zouden, die de poging van PARRY op de ijsbank van Spitsbergen hebben doen mislukken. JAMES ROSS, de admiraal WRANGEL en hij zelf weten uit eigene ervaring, dat er geene langzamer en moeilijker wijze van beweging is dan met sleden. Een schip, dat beproeft door de zeeën van Spitsbergen voorwaarts te dringen, kan, indien het niet slaagt, in den loop van hetzelfde jaar naar Engeland terug keeren. SCORESBY, die zich op het einde van Mei op $81^{\circ} 30'$ in eene naar het oosten ijsvrije zee bevond, zoude waarschijnlijk geslaagd zijn de pool te bereiken. Zoodanig was ten minste de persoonlijke overtuiging van den admiraal BELCHER.

De admiraal OMMANEY sprak in denzelfden zin als de admiraal BELCHER; hij deelde in zijn advies, juist omdat hij het bevel gevoerd heeft over expedities in het noorden van Amerika. Een groot aantal zeilschepen of stoomboten zijn reeds in de baai van Melville op de kusten van Groenland op 76° breedte opgehouden en men is nooit zeker Smith-Sund te bereiken, waarheen KANE in 1853 en HUGES in 1861 niet dan met veel moeite gekomen zijn. De eerste liet er zijn schip en kwam in sloepen terug. Langs Spitsbergen daarentegen komt men gemakkelijk spoedig tot den 80° en in het noordoosten van het eiland moet de zee, hetzij in de lente, hetzij in den herfst open zijn. De admiraal OMMANEY vereenigde zich daarom met de meening van PARRY, SCORESBY, SABINE en BELCHER om te verzekeren, dat de gunstigste kansen aan de oostelijke kusten van Spitsbergen worden aangetroffen.

De kapitein INGLEFIELD verklaarde zich insgelijks ten gunste van Spitsbergen om de volgende redenen: omdat men den kortsten en zekersten weg zoekt, moet men zich herinneren, dat de afstand van Londen naar de noordpool door de Baffinsbaai 4000 en langs Spitsbergen slechts 2500 bedraagt. Zij die in de zee van Baffin gevaren hebben, weten, hoe moeilijk het is de drijvende ijsvelden van de baai van Melville voorbij te komen. Drie malen heeft de kapitein INGLEFIELD persoonlijk deze worsteling doorgestaan en hij weet bij ondervinding, hoe langdurig en moeilijk zij is. Vele schepen hebben daarentegen zonder moeite 81° en 82° ten noorden van Spitsbergen bereikt en hebben de zee rondom zich en in noordelijke rigting open bevonden. De chef, wiens kort geleden verlies de hydrographie betreurt, sir FRANCIS BEAUFORT, beschouwde ook de zee, tusschen Novaja Zemlja en Spitsbergen gelegen, als de opening, waardoor men misschien eenmaal het begeerde doel zou bereiken.

De Kapitein DAVIS, die sir JAMES ROSS op zijn togt naar de zuidpool heeft vergezeld, verklaarde zich insgelijks voor Spitsbergen op gronden, afgeleid uit de nabijheid der hulpbronnen, waarvan dit eiland overvloed heeft en uit de waarschijnlijkheid van eene opene zee aan de andere zijde van de ijsbank, die tot aan dezen dag de zeevaarders heeft opgehouden, even gelijk zij COOK, BELLINGSHAUSEN, D'URVILLE en WILKES in hunne pogingen om de zuidpool te naderen heeft verhinderd.

Hooren wij nu de voorstanders van eene expeditie door Smith-Sund, wier overtuigingen door nadenken eerder versterkt dan verzwakt zijn. Aan hun hoofd is de admiraal MAC CLINTOCK gebleven, de meest gezaghebbende van de nieuwere onderzoekers der IJszee, de man, die vijf winters en zeven zomers in het hooge noorden van Amerika doorgebracht en eindelijk de sporen van FRANKLIN heeft wedergevonden. Het blijft nog altijd zijne meening, dat men door Smith-Sund de meeste kansen heeft de noordpool te bereiken.

De admiraal COLLINSON, die het woord na hem nam, kommandeerde de Enterprise in de noordelijke expeditie. Gedurende drie jaren beproefde hij zonder er in te slagen de ijsvelden in den noordwestelijken doortogt, uitgaande van de Behring-sstraat, te doorboren en MAC CLURE moest zelfs zijn schip verlaten, zoodat zelfs nog ten huidigen dage nooit een schip van den stillen Oceaan in den Atlantischen Oceaan door de straten van Behring en Lancaster is gekomen. De admiraal is niet van oordeel, dat de onophou-

delijke afvoer van het poolijs van het noorden naar het zuiden een bewijs kan zijn, dat de zee in het noorden gedurende een of anderen tijd van het jaar open is. De Terror, de Advance, de Rescue en de Fox, in het ijs achtergelaten, zijn daarmede afgedreven en zuidelijker weergevonden. Intusschen was de zee tusschen de pool en de door het ijs medegevoerde schepen niet vrij. De vergelijking, door dr. PETERMANN gemaakt tusschen de twee polen, komt hem even als aan velen zijner ambtgenooten zeer onnaauwkeurig voor. Daaruit, dat er eene opene zee aan gene zijde van de ijsbarrière bij de zuidpool is, volgt geenszins, dat het even zoo is bij de noordpool. De gedaante der vaste landen, de stroomen, het klimaat, alles is geheel verschillend bij de twee polen, en evenals PARRY, is hij van oordeel, dat de noordpool niet kan bereikt worden, dan wanneer zij omgeven is van landen, aan welke de ijsbank zich vast aansluit. Hij verklaarde zich daarom ten gunste van het voorstel van OSBORN, dat hem voorkomt grootere kans op goeden uitslag te beloven, omdat men met sleden zeker is tot het doel te geraken, indien het land zich ver genoeg uitstrekt.

Een geoloog, MARCKHAM, bood aan het genootschap eene opgave aan van de schepen, die in de baai van MELVILLE zijn terug gehouden en hij bevond, dat op 38 expeditien vijf door het ijs niet op deze hoogte verhinderd zijn, en de overigen het slechts gedurende eenige dagen zijn geweest; acht alleen hebben ééne maand of meer moeten verliezen, eer zij verder konden gaan. Men kan zich dus op deze hindernis niet beroepen als op eene tegenwerping tegen de poging van Groenland uit.

LAMONT nam nog het woord. Hij is een sportsman, een jagtliefhebber, zooals men ze slechts in Engeland vindt. Hij heeft twee zomers met zijn jagt op de oostelijke kusten van Spitsbergen doorgebracht om rendieren, zeehonden, walrussen en ijsbeeren te jagen. In twee maanden heeft hij met een vriend 400 stuks gedood, zonder de vogels mede te rekenen. Hij heeft meer dan 20 Noorweegsche zeehondenjagers ondervraagd, van welke velen twintig zomers aan de oevers van de ijsbank hebben doorgebracht. Allen zijn tegen het denkbeeld van eene vrije zee rondom de pool; maar met sleden door Eskimoosche honden getrokken zou het mogelijk zijn, dat men er kwam, zoo men in den loop van Maart of April vertrok, voordat de ijsvelden zich in beweging zetten naar het zuiden. Men zoude dan op Spitsbergen moeten overwinteren. Het groote voordeel voor de bemanning zoude bestaan in den overvloed van versch vleesch, hetwelk haar zou beveiligen tegen de scheurbuik.

De beroemde Amerikaansche geograaf MAURY sprak zich uit ten gunste van de expeditie door Smith-Sund, daar zij meer zekerheid zou aanbieden dan de andere. De vergelijking tusschen de beide polen, door dr. PETERMANN uitgesproken, komt hem even onnaauwkeurig voor, als zoo men in ons halfmond het klimaat der Britsche eilanden met dat van Labrador of Canada vergelijkt. De vrije zee, die JAMES ROSS ontdekte, nadat hij de ijsbank van de zuidpool had doorgeworsteld, bestaat waarschijnlijk rondom de noordpool niet.

De kapitein RICHARDS, reisgenoot en vriend van OSBORN, sprak om zoo te spreken den algemeenen indruk uit, die deze discussie in de geesten heeft nagelaten, toen hij zeide, dat de beide pogingen gelijkelijk voordelig zullen zijn voor de geographische wetenschappen, de eene zoowel als de andere zullen de zeeën en de landen doen kennen, die in de nabuurschap van de pool gelegen zijn. Wil men eene expeditie over land beproeven, dan moet men van Smith-Sund uitgaan. Wil men ze liever ter zee wagen, dan moet men aan Spitsbergen de voorkeur geven. In het eerste geval zal men zes of zeven sleden en van 60 tot 70 mannen gebruiken. De zes eerste sleden zullen naar het schip terugkeeren, al naarmate de levensmiddelen, die zij voeren, ten halve zullen zijn uitgeput. Een enkele slede met tien man zal dan bij de pool aankomen. Het zal eene verkenning zijn, maar men kan ook niet verwachten langs dien weg wetenschappelijke resultaten te verkrijgen. Indien men een schip zendt langs de oostelijke kusten van Spitsbergen, zal het waarschijnlijk in Julij, Augustus en September eene bevaarbare zee vinden. In dien tijd toch gaat het ijs los en wordt gebroken door den invloed der winden, van eb en vloed, van regen en warmte. Het is een even standvastig, even regelmatig periodisch verschijnsel als het afvallen der bladeren in den herfst. De noordpool is van water of van land omgeven; in het eerste geval heeft een schip groote kans er aan te komen; in het tweede zal de expeditie in eene of andere baai overwinteren en zij zal in het voorjaar de pool met sleden bereiken.

Ziet daar, het merkwaardig onderzoek, waaraan de kwestie, die thans veler aandacht trekt, is onderworpen. Het waren niet alleen wetenschappelijke geographen, die hierover hunne stem lieten hooren, maar praktische zeevaarders, die in eigen persoon eene rijke ervaring in de noordpoolgewesten hadden verzameld. Zien wij van de eene zijde

mannen, zooals SABINE, BELCHER, OMMANEY, BEAUFORT EN RICHARD, zich voor Spitsbergen verklaren, van de andere zijde geven mannen als MAC CLINTOCK, OSBORN, MAURY, COLLINSON EN BACK hunne stemmen aan Groenland. Het was daarom misschien zeer verstandig van den voorzitter sir RODERICK MURCHISON, toen hij de gronden, voor en tegen een der beide voorstellen ingebragt, wikkende en wegende, den wensch uitsprak, die ook door den kapitein ALLEN YOUNG ondersteund werd, dat men beide wegen mogt beproeven en eene expeditie over Spitsbergen en eene andere door Smith-Sund mogt worden uitgezonden. Het spreekt van zelf, dat bij eene zoo moeilijke onderneming als deze zeer vele voorafgaande proefnemingen moeten mislukken, eer het voorgestelde doel bereikt wordt. Het zal de eerste maal niet zijn, dat de mensch zich een weg zal banen in streken, die hem, zoo 't scheen, ontzegd waren. Maar eene van die proefnemingen zal zeker gelukken. De blinde natuurkrachten zullen nog eens overwonnen worden door den wil des menschen en terwijl hij den voet zet op de pool der aarde zal hij kunnen zeggen, dat hij de bezitneming van zijn gebied heeft voltooid; want de verovering van ééne pool zal noodwendig die van de andere ten gevolge hebben.

De belangstelling, welke deze kwestie opwekt, is niet tot Engeland bepaald. In Duitschland heeft zij evenzeer de geesten in beweging gebragt. Door den invloed van dr. PETERMANN is eene inschrijving voor het publiek open gesteld en eene aanzienlijke som bijeen gebragt. In den vorigen herfst werd een verkenningstogt naar het noordoostelijk gedeelte van Spitsbergen besloten. Een schip, de Queen of the isles, werd in Engeland gehuurd, binnen weinige dagen uitgerust en onder het opperbevel van WERNER, kapitein bij de Pruissische marine, gesteld. Maar het schip, van Londen naar Hamburg gezonden, heeft de Elbe niet verlaten. Zijne zeker zeer slechte machine raakte in onstuur zonder onmiddelijk hersteld te kunnen worden. Deze tegenspoed heeft echter den ijver der vrijwillige begunstigers dezer expeditie niet verkoeld. De Duitschers weten, dat Spitsbergen nader bij de kusten der Oostzee, dan bij die van Engeland ligt. Hamburg en Bremen herinneren zich nog, dat hunne walvischvaarders met die der groote zeevarende natiën wedijverden. Pruissen tracht er naar weder eene plaats onder deze in te nemen en welligt zullen wij weldra vernemen, dat een schroefboot van Hamburg is vertrokken en koers zet naar de oostelijke kusten van Spitsbergen.

Zweden heeft niet noodig gehad eene beweging te volgen, waartoe zij sedert lang de aanleiding heeft gegeven. Vele Zweedsche geleerden hebben deel genomen aan den eersten togt van de Recherche in 1838, en in 1861 heeft zich eene wezenlijk wetenschappelijke expeditie, waarvan wij reeds gesproken hebben, naar het noorden van Spitsbergen begeven, dat zij onder alle mogelijke oogpunten beschreven en bestudeerd heeft. Zij stelt zich voor derwaarts terug te keeren, ten einde een boog van den meridiaan onzer aarde op den archipel der Zeven-Eilanden te meten, een werk, dat door de astronomie en geographie gevorderd wordt om de gedaante der aarde met juistheid te bepalen. De Zweedsche regering zal op zijn bekrompen budget de middelen vinden, die vereischt worden tot een arbeid, dien geleerde Franschen, MAUPERTUIS en OUTHIER, de eer gehad hebben het eerst in hooge breedten te volbrengen, aan de oevers van de rivier Torneo. Frankrijk zal zich niet kunnen onttrekken aan den wedstrijd, die voor de zeemogendheden van het noorden van Europa is geopend. Het geldt hier een edel doel, eene roemrijker verovering dan door den oorlog. De vlag, die het eerst op de noordpool zal wapperen, zal door de toejuichingen der geheele wereld worden begroet. Door wie en langs welken weg deze lauwerkrans zal worden behaald, zal welligt eene niet ver meer afzijnde toekomst aan het licht brengen.
